

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Сумський державний університет
Освітня програма	5677 кібербезпека
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	125 Кібербезпека

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

28.05.2021 р.

Справа № 0745/АС-21

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 12 "Інформаційні технології" у складі:

Удовик Ірина Михайлівна – головуючий,
Беседовський Олексій Миколайович,
Корченко Олександр Григорович,
Левківський Вадим Валерійович,
Любченко Віра Вікторівна,
Приходько Сергій Борисович,
Рак Тарас Євгенович,
Роскладка Андрій Анатолійович,
Рубін Едуард Юхимович,
Савенко Олег Станіславович,
Чумаченко Дмитро Ігорович,

за участі запрошених осіб:

Школьнік Інна Олександрівна - проректор з науково-педагогічної роботи – представник ЗВО,
Шелехов Ігор Володимирович – гарант ОП,
Єфіменко Андрій Анатолійович – керівник експертної групи,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Сумський державний університет
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	5677
Назва ОП	кібербезпека
Галузь знань	12 Інформаційні технології
Спеціальність	125 Кібербезпека
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про акредитацію.

За – 11, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

ОП спрямована на надання здобувачам вищої освіти ґрунтовної підготовки з метою формування конкурентоспроможності на ринку праці для ефективного виконання завдань інноваційного характеру з забезпечення інформаційної та/або кібербезпеки, здатних працювати в умовах швидкозмінної, багатофункціональної галузі сучасних інформаційно- комунікаційних технологій та інформаційно-телекомунікаційних систем, нарощувати необхідні знання та вміння в професійній діяльності, бути затребуваним в споріднених секторах ІТ-сфери.

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

На ОП надаються рецензії представниками академічної спільноти, що також є фактором врахування їх позицій та потреб (зокрема, на ОП 2020 р. наявна позитивна рецензія доктора технічних наук, професора, завідувача кафедри безпеки інформаційних технологій Харківського національного університету радіоелектроніки Халімова Г.З. Фактів долучення до перегляду ОП випускників ЕГ не встановлено.

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

При оновленні ОП за рекомендаціями після попередньої акредитації були враховані положення типового навчального плану НАТО Cybersecurity: A Generic Reference Curriculum. За результатами аналізу було проведено повне оновлення п'яти ОК (ОК 11– ОК 13, 15, ОК 24) циклу професійної підготовки.

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за спеціальністю 125 "Кібербезпека" першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

На обов'язкові ОК з виділено 180 кредитів ЄКТС (75%), на вибіркові – 60 кредитів ЄКТС (25%).

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

ОК циклу фахової підготовки включають: фундаментальні (ОК8-11), проектувальні (ОК12-14, 16-17,21), технологічні (ОК15,18-20), організаційні (ОК22-25). Аналіз матриці відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми та матриці забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами освітньої програми дає підстави стверджувати, що в цілому ОК структуровані відповідно до цілей ОП та у сукупності забезпечують досягнення ПРН.

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

не застосовується

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обов'язку, передбаченому законодавством

не застосовується

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

Виробнича та передипломна практики здійснюється за тематикою кваліфікаційної роботи на підприємствах - базах практик. Враховуючи зауваження щодо невідповідності баз практик бази практик затверджено договорами та меморандумами з відділом протидії кіберзлочинам в Сумській обл. Департаменту кіберполіції Національної поліції України; Управлінням державної служби спеціального зв'язку і захисту інформації в Сумській обл. ІТ-компаніями-партнерами: NETCRACKER, MINDK, PORTAONE.

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

У здобувачів ОП «Кібербезпека» формуються актуальні на ринку праці соціальні навички - здатність до креативного мислення уміння формувати власну думку та приймати рішення, уміннями працювати в команді та вести переговори. Навчання на ОП дозволяє здобути відповідні навички як через освітні компоненти (ОК), що формують основні загальні компетентності (ЗК3,6,7), так і опосередковано – через фахові ОК, зокрема частково ФК4 та програмні результати навчання ПРН1,2,5-7,54 частково ПРН33,34,43,44.

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

Професійний стандарт за спеціальністю 125 "Кібербезпека" галузі знань 12 Інформаційні технології для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти відсутній.

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

Аналіз розподілу навчального навантаження за ОП «Кібербезпека» в розрізі видів навчальної роботи складає: аудиторна робота - 2464 год. (34%), з них: 352 год. – у 1-2 семестрах, 320 год. – у 3-7 семестрах, 160 год. – у 8 семестрі. СРС - 4736 год. (66%), з них: 548 год. – у 1-2 семестрах, 580 год. – у 3-6 семестрах, 644 год. – у 7 семестрі, 676 год. – у 8 семестрі.

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

СумДУ є учасником пілотного проекту, започаткованого МОН України (наказ №1296 від 15.10.2019р.), який триватиме до 2023 року. Відповідно в університеті відбувається процес розробки організаційно-методичного забезпечення із запровадження дуальної форми здобуття освіти (Рішення Ради із забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти від 30.06.2020 р. <http://surl.li/ffme>). За ОП «Кібербезпека» реалізуються окремі

елементи дуальної освіти. Зокрема, здобувачі вищої освіти можуть поєднувати навчання з роботою за фахом. При цьому, вони мають право на індивідуальне навчання у формі індивідуального графіку (ІГ) відповідно до Положення про порядок навчання студентів за індивідуальним графіком (<http://surl.li/ffcz>). Наприклад, у 2020-21н.р. за ІГ навчаються студенти Шамонін К.Є. (КБ-71) (ТОВ «Перша Студія «Девелопмент»), Лаврик А.І. (КБ-81) (ТОВ «Спільне підприємство «ПРОФІТПЛАСТ») та ін.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

не застосовується

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

Для вступу на навчання для здобуття ступеня бакалавр на базі ПЗСО встановлено такі конкурсні предмети та їх вагові коефіцієнти: Українська мова та література (0,2); Математика (0,5); Іноземна мова або Історія України або Біологія або Географія або Фізика або Хімія (0,2); Вага атестату про ПЗСО – 0,1.

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Прикладом перезарахування результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, на цій ОП є приклад перезарахування результатів навчання з дисциплін “Організація та обробка електронної інформації”, “Технології захисту інформації”, “Алгоритми захисту інформації” та “Захищені інформаційні системи та бази даних” на підставі відповідних сертифікатів про участь здобувачів ОП у семінарі “Smart City and Digital Transformations as Challenges of Industry 4.0”, що проводився в рамках проєкту ЄС Erasmus+.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

У ЗВО за ОПП “Кібербезпека” навчання здійснюється за денною формою за допомогою таких методів навчання: лекції, практичні та семінарські заняття, лабораторні роботи, тестові завдання, індивідуальні та групові завдання. У цілому форми та методи навчання сприяють досягненню цілей та ПРН, а також відповідають вимогам студентоцентрованого підходу.

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

не застосовується

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

Прикладом поєднання навчання і досліджень здобувачів за ОП є участь 01-31.12.2020р. студента Теницької А.О. (КБ-71) в НДР 0120U102000 «Бортова система безпілотного літального апарату для автономного розпізнавання наземних малогабаритних об'єктів» з оплатою праці на основі цивільно правового договору, співавторство з викладачем Лаврик Т.В. в методичному виданні до дисципліни «Системи та засоби криптоаналізу» <https://lib.sumdu.edu.ua/library/DocumentDescription?docid=USH.4995783> та з проф. Халімовим Г.З., доц. Котухом Є.В., студ. Зарудною К.О. (КБ-71) в розділі «Криптосистеми на основі логарифмічних підписів для постквантової криптографії» монографії «Сучасні інформаційні технології в кібербезпеці» <https://lib.sumdu.edu.ua/library/DocumentDescription?docid=USH.7587951> Іншим прикладом може бути участь студентів у наукових конференціях, наприклад, щорічній науково-технічній конференції СумДУ «Інформатика, математика, автоматика», в якій з 2019/20 навчального року виділено окрему секцію «Комп'ютерні науки та кібербезпека».

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Назви та зміст ОК скореговано з урахуванням особливостей ОП спеціальності кібербезпека першого (бакалаврського) рівня, що пройшли акредитацію в 2020 році в Україні, законодавчих і рекомендаційних документів органів державного управління, міжнародних стандартів National Science Education Standards, типового плану навчання НАТО з кібербезпеки Cybersecurity: A Generic RC, рекомендацій проєкту CyBOK (cybok.org) тощо.

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

не застосовується

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

Під час дистанційних занять контрольні заходи здійснюються за допомогою платформи MiX (<https://mix.sumdu.edu.ua>). Силабуси з кожної окремої ОК містять інформацію про методи поточного формативного оцінювання та методи підсумкового сумативного оцінювання.

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

не застосовується

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Система оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти визначена Положенням про організацію освітнього процесу (<http://surl.li/fezf>). Організація атестації здобувачів вищої освіти та правила їх проведення у СумДУ регламентується Положенням про порядок створення та організацію роботи екзаменаційних комісій СумДУ з атестації здобувачів вищої освіти (<http://surl.li/ffot>). Методи та критерії оцінювання чітко описуються у робочих програмах та силабусах за кожним освітнім компонентом ОП. Оцінювання проводиться відповідно до отриманих за семестр рейтингових балів і містить методи поточного формативного та підсумкового сумативного оцінювання

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність

(насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

Виявлення фактів порушення академічної доброчесності здобувачами здійснюється передусім викладачами (в межах дисциплін, які вони викладають) та керівниками кваліфікаційних робіт. Відповідальність за дотримання академічної доброчесності під час здійснення освітньої діяльності покладається на здобувачів та співробітників університету. Рішення щодо виду академічної відповідальності за порушення академічної доброчесності може прийматись зазначеними вище особами, комісіями з академічної доброчесності та/або університетською Комісією з етики та управлінням конфліктами. На ОП «Кібербезпека» ЕГ випадків порушення академічної доброчесності не виявлено.

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

НПП Лаврик Т.В. та Шендрик В.В. отримали кваліфікацію магістра зі спеціальності 125 "Кібербезпека". Викладач Коваль В.В. є відповідальним виконавцем НДДКР «Інтелектуальні технології в кібербезпеці» (ДР № 0121U109466). Викладач Москаленко А.С. написала монографію (Модель і метод машинного навчання для розпізнавання шкідливого програмного забезпечення в пристроях Інтернету речей / А.С. Москаленко, В.В. Москаленко // Сучасні інформаційні технології в кібербезпеці : монографія / А. С. Довбиш, В. К. Ободяк, І. В. Шелехов та ін.; за ред. В. К. Ободяка, І. В. Шелехова. – Суми : Сумський державний університет, 2021. – Розд. 10. – 299-316 с.). Кузіков Б.О. написав монографію (Кібербезпека та технологія wi-fi: фізичні та технічні особливості сучасних стандартів / В.В. Коваль, В.К. Ободяк, Б.О. Кузіков // Сучасні інформаційні технології в кібербезпеці: монографія / А. С. Довбиш, В. К. Ободяк, І. В. Шелехов та ін. ; за ред. В. К. Ободяка, І. В. Шелехова. – Суми : Сумський державний університет, 2021. – Розд. 5. – 130-147 с.). Викладач Оболяк В.К. написав монографію (Теоретичні аспекти побудови комплексної системи захисту інформації / М. С. Бабій, В. К. Ободяк // Сучасні інформаційні технології в кібербезпеці : монографія / А. С. Довбиш, В. К. Ободяк, І. В. Шелехов та ін. ; за ред. В. К. Ободяка, І. В. Шелехова. – Суми : Сумський державний університет, 2021. – Розд. 4. – 115-129 с.).

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

При конкурсному відборі НПП заклад вищої освіти не завжди враховує академічну та наукову кваліфікацію викладачів.

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

не застосовується

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

Викладач Кальченко В.В. має практичний досвід роботи (служба в Управлінні Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації в Сумській області з 2012-2021р.).

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

Прикладом такого сприяння є підвищення кваліфікації 11 викладачів ОК ОП в Харківському національному університеті радіоелектроніки за програмою «Кібербезпека» та навчання з викладачів в ПЗВО «Європейський університет» за спеціальністю 125 «Кібербезпека» (магістерський рівень, заочна форма) з забезпеченням фінансування за рахунок СумДУ.

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

з метою активізації діяльності НПП щодо забезпечення якості вищої освіти, поширення кращих практик в СумДУ запроваджено ряд конкурсів, у т.ч. педагогічних інновацій, на кращу колекцію навчальних матеріалів, опублікованих у відкритому доступі (<http://surl.li/ffcj>) на ОСW, на розроблення електронного контенту масових відкритих онлайн-курсів (<http://surl.li/ffps>), «Інновації ІКТ для сучасної освіти ICT4EDU», «Кращий викладач очима студентів» (<http://surl.li/ffce>).

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

Навчальні заняття за дисциплінами ОП проводяться на базі навчально-консультаційних центрів, створених у ЗВО провідними ІТ-компаніями м. Суми, а саме ТОВ «NETCRACKER» та «BROCODERS». Також для навчання використовується спеціалізоване програмне забезпечення ТОВ «НЕТКРЕКЕР» для ТА та QA (автоматизація тестування, звітування, комунікація з клієнтами та розробниками). Зазначені програмні продукти безпосередньо використовуються при викладанні дисциплін за даною ОП. ЕГ відзначено, що частина матеріально-технічного забезпечення знаходиться на етапі придбання та розгортання.

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

не застосовується

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

Безпечність освітнього забезпечується системою заходів щодо охорони праці, дотримання техніки безпеки, санітарних норм та правил, правил проти пожежної безпеки, а також налагодженою системою охорони порядку. Психологічна служба СумДУ (<http://surl.li/ffpx>) надає безкоштовну підтримку здобувачам та викладачам університету. Основним механізмом забезпечення психічного здоров'я є створення в університеті відповідної атмосфери, яка, серед іншого, визначена Кодексом корпоративної культури СумДУ (<http://surl.li/ffay>).

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

не застосовується

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

Для осіб з обмеженими фізичними можливостями усі навчальні корпуси та гуртожитки ЗВО облаштовані пандусами, та встановлено таблички для аудиторій, що надруковано шрифтом Брайля, працює психологічна служба, координаційний центр гуманітарної політики. З метою полегшення адаптації іноземних студентів до умов проживання в Україні та навчання в університеті розроблено мобільний додаток «Путівник іноземного студента СумДУ».

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Виявлення та вирішення конфліктних ситуацій регулюється у тому числі Кодексом корпоративної культури СумДУ <http://surl.li/ffay>, Кодексом академічної доброчесності <http://surl.li/ffbb>, наказом ректора «Про запобігання корупції» <http://surl.li/ffbd>, Положенням про організацію оцінювання здобувачами вищої освіти якості освітньої діяльності при вивченні навчальних дисциплін <http://surl.li/ffbe>, та іншими внутрішніми нормативними документами. Конфліктних ситуацій при підготовці здобувачів вищої освіти за ОП «Кібербезпека» ЕГ не виявлено.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

Система внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності регулюється документом [https://normative.sumdu.edu.ua/? task=getfile&tmpl=component&id=8aee6554-1539-e611-b47a-001a4be6d04a&kind=1](https://normative.sumdu.edu.ua/?task=getfile&tmpl=component&id=8aee6554-1539-e611-b47a-001a4be6d04a&kind=1) і має 6 інституційних рівнів. У ЗВО створено Раду з якості освіти, які діють на різних рівнях кафедри, факультету, університету та на рівні наглядової ради університету. Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП регулюються Положенням про освітні програми.

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

Студенти долучаються до процесу розробки ОП: до РПГ за ОП «Кібербезпека» включено студентів, які навчаються на цій ОП – Теницька А.О., Горбась І.В.(наказ ректора СумДУ від 23.09.2019 № 0676-І) та Теницька А.О., Яценко А.М. (наказ ректора СумДУ від 19.02.2020 № 0161-І).

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

В ЗВО функціонують експертні ради роботодавців з кожної спеціальності, зокрема і зі спеціальності 125 «Кібербезпека», в які входять не менше 5 представників різних профільних компаній та державних установ.

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

ЕГ досліджено, що гарант ОП та викладачі кафедри володіють інформацією щодо кар'єри більшості перших випускників з ОП.

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

В ЗВО реалізовано такі форми процедур забезпечення якості: як зовнішня експертиза ОПП на етапах її затвердження і модернізації, участь в експертній раді роботодавців (ЕРР) спеціальності 125 «Кібербезпека»; участь у роботі екзаменаційних комісій (наказ СумДУ №0200-І від 01.03.2021р). Також до забезпечення було долучено начальник відділу протидії кіберзлочинам в Сумській області Департаменту кіберполіції Національної поліції України, майор Косяков О.В. та д.т.н., професор, завідувач кафедри безпеки інформаційних технологій Харківського національного університету радіоелектроніки Халімов Г.З.

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

У звіті ЕГ відзначено, що ЗВО в ході удосконалення ОП за результатами первинної акредитації в 2020 році враховано такі рекомендації ЕГ та ГЕР: 1. З залученням профільних роботодавців здійснено аудит ОПП з урахуванням вимог Стандарту вищої освіти за спеціальністю 125 "Кібербезпека", типового навчального плану з Кібербезпеки Північноатлантичного союзу (НАТО) та сучасних тенденцій розвитку спеціальності 125 "Кібербезпека". 2. Структуровано та суттєво оновлено зміст ОПП і обсяг кредитів ЄКТС за компонентами ОП, в т.ч. спрямовано згідно з вимогами Стандарту 75% ОП на забезпечення загальних і фахових компетентностей, в тому числі набуття soft skills навичок, які вимагає Стандарт вищої освіти за спеціальністю 125 "Кібербезпека". 3. Задля забезпечення відповідності державному стандарту вищої освіти вилучено з ОП додаткові компетентності та ПРН, які були введені ЗВО. 4. Оновлено зміст ОК з урахуванням вимог сучасної матеріально-технічної бази за спеціальністю 125 "Кібербезпека". 5. Забезпечено поєднання навчання та досліджень при реалізації ОП шляхом залучення здобувачів до НДР, що виконуються на кафедрі. 6. Проведено підвищення кваліфікації та завершено навчання за другою вищою освітою по спеціальності "Кібербезпека" за другим магістерським рівнем викладачів та представників групи забезпечення ОП. 7. Проведено оновлення матеріально-технічного забезпечення ОП у відповідності до вимог Стандарту вищої освіти спеціальності 125 "Кібербезпека". 8. Для забезпечення інформаційної підтримки створено веб-сайт ОП "Кібербезпека", що містить, в тому числі дані щодо матеріально-технічного забезпечення ОП, а також кваліфікації, науково-методичної діяльності викладачів ОП тощо. Усе перелічене вище було підтверджено під час проведення акредитації.

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

не застосовується

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

не застосовується

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

Оприлюднення ОП здійснюється відповідно до наказу ректора «Щодо оприлюднення освітніх програм, їх освітніх компонентів та інформації про дотримання Ліцензійних вимог» від 01.06.2018 № 0431-І <https://tinyurl.com/y7tvbtmsta> Положення про освітні програми <https://tinyurl.com/ru3vvxk>. Відомості про ОП розміщуються на веб-сайті СумДУ, у каталозі освітніх програм (<http://surl.li/ffbo>). Адреса веб-сторінки освітньої програми: <https://op.sumdu.edu.ua/#/programm/1735>

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

не застосовується

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

не застосовується

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

не застосовується

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

не застосовується

10.5 Наявна практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

1. При наступному перегляді ОП враховувати тенденції розвитку галузі.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

1. Переглянути зміст вибіркових ОК щодо уникнення дублювання змісту.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

1. Переглянути програму вступних фахових випробувань для вступу на скорочений термін з урахуванням особливостей спеціальності 125 "Кібербезпека".

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

1. При перегляді змісту освітніх компонент фахового спрямування залучати провідних роботодавців. 2. При поданні наукових статей враховувати профіль видання (наявність напряму кібербезпека).

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

1. Відповідно до вимог стандарту вищої освіти оприлюднювати або на сайті ЗВО, або у репозитарії кваліфікаційні роботи здобувачів вищої освіти.

Критерій 6. Людські ресурси

1. При конкурсному доборі викладачів на ОП враховувати академічну та наукову кваліфікацію. 2. НПП підвищувати кваліфікацію у профільних роботодавців.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

1. При оновленні матеріально-технічної бази враховувати рекомендації профільних роботодавців.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

1. При перегляді ОП враховувати пропозиції випускників та профільних роботодавців.

Критерій 9. Прозорість та публічність

1. Системно оновлювати інформацію щодо ОП на сайті ЗВО, а саме ОП; інформацію щодо матеріально-технічного забезпечення ОП; наукові та методичні здобутки викладачів.

Критерій 10. Навчання через дослідження

не застосовується

4. Додатки

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	6_1.pdf	uIeZYCYDXgd88M/uMd6PPH8yxRnr+Ss/VcPvYU3o RiQ=

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні

ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

УДОВИК ІРИНА МИХАЙЛІВНА